

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor:

- având în vedere necesitatea clarificării teritoriului fiscal din perspectiva taxei pe valoarea adăugată și a accizelor, în contextul aplicării unui tratament unitar, din punct de vedere vamal și fiscal, operațiunilor legate de activitățile de explorare și exploatare a zăcămintelor minerale naturale din zona contiguă sau zona economică exclusivă a României din Marea Neagră,
- întrucât lipsa acestor clarificări ar conduce la dificultăți de aplicare și la posibile interpretări diferite, cu consecințe negative asupra activităților de explorare și exploatare a zăcămintelor minerale naturale din zona contiguă sau zona economică exclusivă a României din Marea Neagră,
- întrucât este necesară stabilirea cu celeritate a regimului TVA aplicabil ambalajelor nereutilizabile ce fac obiectul sistemului de garanție – returnare,
- luând în considerare necesitatea eliminării prevederilor referitoare la neefectuarea ajustării taxei pe valoarea adăugată deductibile în cazul în care suma care ar rezulta ca urmare a ajustărilor este neglijabilă, pentru asigurarea unor condiții echitabile tuturor operatorilor economici,
- având în vedere situațiile constatate de organele fiscale privind comercializarea online în România a unor cantități mari de tutun frunze care au avut ca destinație transformarea lor în tutun firicel de fumat, evitându-se astfel plata accizelor, precum și necesitatea stopării acestui fenomen, pentru asigurarea încasării veniturilor din accize la bugetul de stat,
- ținând cont de faptul că situația prezentată impune adoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii

cadrele normative potrivit, neadoptarea acestor măsuri, cu celeritate, poate avea consecințe negative, în sensul neasigurării încasărilor veniturilor la bugetul de stat.

2.2 Descrierea situației actuale

Titlul VII “Taxa pe valoarea adăugată”

1. În conformitate cu prevederile art. 267 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, stat membru și teritoriul statului membru, în sensul TVA, înseamnă teritoriul fiecărui stat membru al Uniunii Europene pentru care se aplică Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în conformitate cu art. 349 din acesta, cu excepția teritoriilor prevăzute la alin. (2) și (3).

Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, face trimitere la art. 5 la art. 299 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene. Având în vedere că acesta a fost înlocuit de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, la transpunerea acestui articol în legislația națională, s-a făcut trimitere la art. 349 din acesta.

La pct. 2 alin. (3) din Normele metodologice de aplicare a Titlului VII din Legea nr. 227/2015, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016, cu modificările și completările ulterioare, se prevedea că se consideră că fac parte din teritoriul României din punct de vedere al TVA, pentru operațiunile legate de activitățile desfășurate în exercitarea drepturilor prevăzute de art. 56 și 77 din Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, ratificată prin Legea nr. 110/1996, și zona contiguă a României și zona economică exclusivă a României, astfel cum sunt delimitate prin Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României, republicată. Aceste prevederi preluau în legislația națională liniile directoare de Comitetul TVA. Având în vedere că liniile directoare emise de Comitetul TVA nu sunt obligatorii pentru statele membre, având doar un caracter de recomandare, precum și faptul că regimul TVA aplicabil în aceste zone conform prevederilor pct. 2 alin. (3) din norme a generat dificultăți de aplicare, prin Hotărârea Guvernului nr. 571/2024 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016, aceste prevederi din norme au fost abrogate. Prin urmare, în prezent, zona economică contiguă a României și zona economică exclusivă a României nu fac parte din teritoriul României în sensul TVA.

2. În prezent, Titlul VII – Taxa pe valoarea adăugată din Codul fiscal nu cuprinde prevederi referitoare la ambalajele nereutilizabile ce fac obiectul sistemului de garanție –returnare, ci doar prevederi referitoare la

ambalajele reutilizabile care circulă între furnizorii de marfă și clienți, prin schimb, fără facturare, sau care au fost facturate și sunt returnate, la art. 286 alin. (4) lit. d) și art. 287 lit. e).

3. Conform art. 305 alin. (9) din Codul fiscal, prevederile acestui articol, referitoare la ajustarea taxei deductibile, nu se aplică în cazul în care suma care ar rezulta ca urmare a ajustărilor este neglijabilă, conform prevederilor din normele metodologice. Prin normele metodologice de aplicare a Titlului VII – Taxa pe valoarea adăugată din Codul fiscal, s-a prevăzut, la pct. 79 alin. (4) că, în sensul art. 305 alin. (9) din Codul fiscal, nu se efectuează ajustarea taxei deductibile aferente bunurilor de capital în situația în care suma care ar rezulta ca urmare a fiecărei ajustări aferente unui bun de capital, efectuată în situațiile prevăzute la art. 305 alin. (4) lit. a) - d) din Codul fiscal, este mai mică de 1.000 lei.

Titlul VIII ”Accize și alte taxe speciale”

1. În prezent, potrivit prevederilor art. 336 pct. 17 din Codul fiscal, operator economic reprezintă persoana juridică ce desfășoară activități cu produse accizabile.

2. Potrivit art. 336 pct. 22 de la Titlul VIII – Accize și alte taxe speciale din Codul fiscal, teritoriul unui stat membru reprezintă teritoriul unui stat membru căruia i se aplică tratatele, în conformitate cu prevederile art. 349 și 355 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu excepția teritoriilor terțe, prevederi ce reprezintă transpunerea art. 3 pct. 2 din Directiva (UE) 2020/262 a Consiliului de stabilire a regimului general al accizelor (reformare).

3. Potrivit art. 435 alin. (9) din Codul fiscal, în cazul comercializării și transportului de tutun brut și tutun parțial prelucrat, trebuie îndeplinite anumite cerințe, respectiv:

a) operatorii economici care doresc să comercializeze tutun brut sau tutun parțial prelucrat provenit din operațiuni proprii de import, din achiziții intracomunitare proprii sau din producția internă proprie pot desfășura această activitate numai în baza unei autorizații eliberate în acest scop de către autoritatea competentă potrivit prevederilor stabilite prin ordin al președintelui Autorității Vamale Române;

b) tutunul brut sau tutunul parțial prelucrat poate fi comercializat către un operator economic din România numai dacă este antrepozitar autorizat pentru producția de tutun prelucrat, deplasarea tutunului efectuându-se direct către antrepozitul fiscal al acestuia;

c) orice deplasare de tutun brut sau de tutun parțial prelucrat pe teritoriul României, realizată de operatorii economici prevăzuți la lit. a), trebuie să fie însoțită de un document comercial în care se înscrie numărul autorizației operatorului economic.

De asemenea, potrivit alin. (10) de la același articol, atunci când nu se respectă una dintre condițiile mai sus menționate, intervine ca sancțiune exigibilitatea accizelor, suma de plată fiind determinată pe baza accizei datorate pentru alte tutunuri de fumat.

2.3 Schimbări preconizate

Titlul VII “Taxa pe valoarea adăugată”

1. Întrucât prevederile art. 299 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene se regăsesc în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene la art. 349 și art. 355, se propune o corecție tehnică la art. 267 alin. (1) din Codul fiscal, prin trimiterea și la art. 355 din tratatul sus menționat.

Textul art. 267 din Codul fiscal este armonizat cu Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE), seria L, nr. 347 din 11 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare, astfel că teritoriul României în sensul TVA nu include zona contiguă și zona economică exclusivă. Totuși, pentru eliminarea oricăror neclarități sau confuzii cu privire la teritoriul României în sensul art. 267 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, și în contextul eliminării prevederilor pct. 2 alin. (3) din norme cu privire la exercitarea de către România a jurisdicției fiscale pentru operațiunile legate de explorare și exploatare efectuate în zona contiguă și zona economică exclusivă ale României, se propune introducerea unui nou alineat, alineatul (1¹), prin care să se clarifice că teritoriul României reprezintă teritoriul delimitat de frontiera de stat a României, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 30 iunie 2001, cu modificările și completările ulterioare.

2. Se propune reglementarea regimului aplicabil din punct de vedere al TVA pentru ambalajele nereutilizabile ce fac obiectul sistemului de garanție-returnare, în cadrul unui articol distinct, care include prevederi referitoare la regimul TVA aplicabil garanției pe lanțul de comercializare și diferenței între valoarea garanțiilor primite și valoarea garanțiilor returnate de administratorul sistemului de garantare-returnare.

Astfel, se propune clarificarea faptului că garanția aferentă produselor în ambalaje SGR percepută de producători, distribuitori și comercianți în cadrul sistemului SGR nu reprezintă contravaloarea unei livrări de bunuri/prestări de servicii în sfera taxei pe valoarea adăugată.

În ceea ce privește garanțiile aferente ambalajelor SGR nereturnate la finalul unui an calendaristic se reglementează faptul că acestea sunt considerate contravaloarea unei livrări de bunuri efectuate de administratorul SGR pentru care acesta are obligația colectării TVA în decontul de taxă aferent ultimei perioade fiscale a anului respectiv.

În situația în care diferența dintre valoarea garanțiilor primite și valoarea garanțiilor returnate de administratorul SGR într-un an calendaristic este negativă, acesta își va diminua suma taxei colectate cu valoarea TVA aferentă acestei diferențe în decontul de taxă aferent ultimei perioade fiscale a anului respectiv.

3. Având în vedere că, în situația în care taxa de ajustat este mai mică de 1000 de lei nu se efectuează nicio ajustare, dar dacă taxa de ajustat este egală sau mai mare de 1000 de lei, intervine obligația/dreptul de ajustare, se creează un regim inechitabil operatorilor economici care se află într-una din situațiile menționate. Prin urmare, se propune eliminarea acestor prevederi și implicit, ajustarea taxei în toate situațiile în care intervine obligația/dreptul de ajustare.

Titlul VIII ”Accize și alte taxe speciale”

1. Se propune efectuarea unei corecții tehnice, în sensul că operatorul economic reprezintă persoana fizică sau juridică ce desfășoară activități cu produse accizabile, în vederea corelării cu definițiile Titlului VIII – Accize și alte taxe speciale din Codul fiscal referitoare la antrepoziționarul autorizat, destinatarul înregistrat, destinatarul certificat, expeditorul înregistrat, expeditorul certificat sau importatorul autorizat, care reprezintă, fie persoana fizică, fie persoana juridică.

2. Textul art. 336 pct. 17 din Codul fiscal reprezintă transpunerea art. 3 pct. 2 din Directiva (UE) 2020/262 a Consiliului de stabilire a regimului general al accizelor (reformare), astfel că teritoriul României în sensul accizelor nu include zona economică și zona economică exclusivă. Totuși, pentru eliminarea oricăror neclarități sau confuzii cu privire la teritoriul României în sensul art. 336 pct. 17 din Codul fiscal, se propune introducerea unui nou punct, punctul 22¹, prin care să se clarifice că teritoriul României reprezintă teritoriul delimitat de frontiera de stat a României, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 30 iunie 2001, cu modificările și completările ulterioare.

3. Urmare a acțiunilor de control efectuate de organele fiscale s-a constatat că în piață au fost comercializate cantități mari de tutun frunze care au avut ca destinație transformarea lor în tutun firicel de

fumat și au fost comercializate online pe piața din România. Până în prezent, cu toate eforturile depuse de organele fiscale, s-a dovedit că este foarte dificil să se identifice persoanele fizice care comercializează online tutun firicel, astfel că ar fi mult mai eficientă monitorizarea în amonte a frunzelor de tutun, plecând de la cultivarea acestuia și respectiv, monitorizarea tranzitului și achizițiilor intracomunitare a frunzelor de tutun.

Având în vedere necesitatea stopării comercializării frunzelor de tutun, către persoane fizice și juridice din România, prin proiectul de act normativ se propune modificarea lit. b) de la alin. (9) al art. 435 din Codul fiscal, în sensul că tutunul brut sau tutunul parțial prelucrat poate fi comercializat numai către un operator economic din România autorizat ca antrepozitar pentru producția de tutun prelucrat sau către unități autorizate ca prim-procesatoare, deplasarea tutunului efectuându-se direct către antrepozitul fiscal sau către unitatea prim-procesatoare autorizată. Totodată, se propune introducerea unei prevederi potrivit căreia tutunul brut include și tutunul frunză neprelucrată, înainte de a fi introdus în procesul de fermentare, astfel cum este definit la art. 1 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 186/2001 privind instituirea sistemului de declarații de livrare a tutunului brut, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 848 din 29 decembrie 2001.

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Măsura referitoare la clarificarea teritoriului fiscal din punctul de vedere al TVA și al accizelor are impact pozitiv asupra mediului de afaceri care operează în zona contiguă și în zona economică exclusivă ale României, întrucât asigură aplicarea unui tratament unitar din punct de vedere fiscal pentru operațiunile legate de activitățile de explorare și exploatare efectuate în aceste zone.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						

(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau						

cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
Nu este cazul.						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:</p> <p>b) acte normative ce vor fi emise ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:</p> <p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p> <p>Nu este cazul.</p> <p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p> <p>5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE</p> <p>Nu este cazul.</p> <p>5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE</p> <p>Nu este cazul.</p> <p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>Nu este cazul.</p> <p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate</p> <p>Nu este cazul.</p> <p>5.6. Alte informații</p> <p>Nu este cazul.</p>

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

<p>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative</p> <p>Nu este cazul.</p>

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ – se avizează.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării – nu este cazul
- c) Consiliul Economic și Social – se avizează.
- d) Consiliul Concurenței - nu este cazul.
- e) Curtea de Conturi - nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice prin afișare la data de pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, având în vedere că neadoptarea acestuia în cel mai scurt timp ar produce perturbări în activitatea operatorilor economici implicați în activitățile vizate de modificările propuse prin acest proiect. Proiectul a fost dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate, în data de

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Având în vedere cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, pe care îl supunem spre aprobare.

Ministrul finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ

AVIZĂM FAVORABIL:

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina-Ștefania GORGHIU